

Ηρωικές μορφές του τόπου μας

- Λένω Μπότσαρη
- Γεώργιος Καραϊσκάκης
- Γώγος Μπακόλας

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Χριστιάνα Γεωργούση

Μαθητές:

- Γρούμπα Χριστίνα
- Ζαχάρης Λάμπρος
- Καμζέλης Λάμπρος
- Κοντός Χρήστος
- Λάιου Αθηνά
- Μπαφατάκης Γέωργιος
- Παλαιοδήμου Παρασκευή
- Σακκάς Θεόδωρος
- Στέργιου Μαρία
- Τζίμας Μάριος
- Τολιάκης Δημήτριος
- Τριαντάφυλλος Νικόλαος
- Τσούλος Θεοφάνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Λένω Μπότσαρη..... 3-5
- Γεώργιος Καραϊσκάκης..... 5-8
- Γώγος Μπακόλας..... 8-11
- Βιβλιογραφία.....12
- Παράρτημα
Ερωτηματολόγιο, Γραφήματα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στο πρόγραμμα βιοματικής δράσης με θεματική ενότητα την τοπική ιστορία επιλέξαμε τις ηρωικές μορφές του τόπου μας και συγκεκριμένα την Λένω Μπότσαρη, τον Γεώργιο Κραϊσκάκη και τον Γώγο Μπακόλα.

Οι λόγοι που επιλέξαμε αυτούς του ήρωες είναι για να τους γνωρίσουμε καλύτερα, αφού είχαμε ακούσει για αυτούς και για την δράση τους στην περίοδο του 1821. Επίσης θελήσαμε να τους παρουσιάσουμε στους συμμαθητές μας, για να τους γνωρίσουν και αυτοί. Και τέλος να τους μνημονεύσουμε γιατί οι προσωπικότητες αυτές πέσαν στον πόλεμο, για τα ιδανικά που εμείς θεωρούμε δεδομένα. Την ασφάλεια, την έλλειψη φόβου και το κυριότερο την ελευθερία.

ΛΕΝΩ ΜΠΟΤΣΑΡΗ (1785-1804)

Η Λένω Μπότσαρη, κόρη του Νότη Μπότσαρη ήταν μια απρόμητη Σουλιώτισσα που έζησε από το 1785-1804 όπου αυτοκτόνησε για να μην πιαστεί στα χέρια των Τούρκων

Η ομορφιά και η εξυπνάδα της Λένως ήταν ξακουστή σ' όλη την Ήπειρο, μέχρι που κι' ο ίδιος ο Αλής είχε τάξει μεγάλη αμοιβή σ' όποιον την έφερνε στο χαρέμι του. Ήταν μόλις 20 ετών, μα η γενναιότητα και η τόλμη της μπορούσαν να βάλουν κάτω δεκάδες άντρες.

Ο Νότης, ο πατέρας της καμάρωνε την κόρη του που ήξερε να χειρίζεται το ντουφέκι και το σπαθί καλύτερα από πολλούς άντρες. Τα γαλάζια μάτια και τα κατάξανθα μαλλιά της, έδιναν την αίσθηση νεράιδας βγαλμένης από κάποιο παραμύθι.

Οι εξεγέρσεις και οι πολεμικές συγκρούσεις του 18 αιώνα, οι σπουδότερες από τις οποίες αναφέρθηκαν προηγουμένως, αποτελούσαν το προοίμιο των αγώνων των σουλιωτών εναντίον τις τουρκικής κυριαρχίας στην Ήπειρο και έγιναν εντονότερες και σφοδρότερες κατά την περίοδο που το πασαλίκι της Ηπείρου περιήλθε στον Αλη Πασα. Η πρώτη φάλαγγα των Σουλιωτών με επικεφαλής τον Φώτο Τζαβέλλα, έφθασε αβλαβώς στην Πάργα και από κει διαπεραιώθηκε στην Κέρκυρα, όπου την περίμεναν άθλιες συνθήκες διαβίωσης. Αργότερα, πολλοί

απ'τους Σουλιώτες αυτούς κατατάχθηκαν στα τάγματα του τακτικού στρατού των εκάστοτε κυριάρχων των Επτανήσων(Ρώσων, Γάλλων, Άγγλων). Η δεύτερη φάλαγγα χτυπήθηκε από τους Τούρκους στο Ζάλογγο. Πολλοί Σουλιώτες φονεύθηκαν, ενώ 60 περίπου γυναίκες κατακρημνίστηκαν από τα βράχια, αφού τα πρώτα πέταξαν από αυτά τα παιδιά τους για να αποφύγουν την αιχμαλωσία.Η τρίτη φάλαγγα έφθασε στο Βουργαρέλι και από εκεί,μαζί με τους μπουτσαραίους που έμεναν εκεί από χρόνια,αναώρησαν τον Ιανουάριο 1804 προς τα Άγραφα,φοβούμενοι επίθεση του Αλή Πασά,και εγκαταστάθηκαν γύρω από την μονή Σέλτσου.Ωστόσο,στις 20 Απριλίου του 1804,χτυπήθηκαν από τους Τούρκους.Ακολούθησε άνισος αγώνας,κατά τον οποίο πολλοί Σουλιώτες σφαγιάστηκαν και πολλές από τις γυναίκες τους αιχμαλωτίστηκαν,ενώ άλλες έπεσαν στον ποταμό και πνίγηκαν.

Η Λένω ακολούθησε κι' αυτή την μοίρα των υπολοίπων Σουλιωτών και βαδίζοντας μέσα από κακοτράχαλους δρόμους και βουνά. Μέσα στον σκληρό χειμώνα τα παιδιά, οι τραυματίες και οι μεγαλύτερες γυναίκες δεν άντεχαν, αλλά η Λένω ήταν εκεί για να τις εμψυχώσει αν και μόλις 20 χρονών αναδείχτηκε σε αρχηγό των γυναικών.

Η Λένω έτρεξε με το σπαθί στο χέρι να ξεφύγει από τους διώκτες της που κατέφθαναν με βήμα ταχύ. Οι άλλες Σουλιώτισσες ξέροντας τον δρόμο της Τιμής πήγαν στην άκρη του γκρεμού που στεφανώνει το μοναστήρι και έπεσαν από ύψος 300 μέτρων στο σκοτεινό βάραθρο. Ένα δεύτερο Ζάλογγο μόλις είχε γεννηθεί.

Η Λένω με χίλια βάσανα κατεβαίνει την απότομη πλαγιά και κατευθύνεται προς τον Αχελώο. Χωρίς δεύτερη σκέψη βούτηξε στα παγωμένα νερά του ποταμού και κολύμπησε με όλη την δύναμη που της είχε απομείνει.

Οι τουρκαλβανοί σαν λυσσασμένα σκυλιά την ακολουθούν για να την κατασπαράξουν. Μετά από πολύ πάλεμα στα νερά του ορμητικού ποταμού κατάφερε να φτάσει μια λωρίδα γης που σχηματίστηκε μέσα στο ποτάμι. Κατάκοπη μα σώα βγήκε έξω.

Από απέναντι την κοιτούσαν οι λιάπηδες σκεφτόμενοι την αμοιβή που τους έταξε ο πασάς αν του την φέρουν ζωντανή. Ένας λιάπης της φωνάζει «Δεν λυπάσαι πουλάκι μου τα νιάτα σου; Έλα να σε γλυτώσω». Της έδωσε το ντουφέκι του από την λαβή. Η Λένω όμως, ως Σουλιώτισσα προτιμάει χίλιες φορές τον θάνατο πάρα την αιχμαλωσία στα χέρια των πιο αδίστακτων εχθρών της. Προσποιήθηκε λοιπόν πως πάει να πιάσει το ντουφέκι, και χουφτώνει την σκανδάλη. Το βόλι φεύγει σαν μαχαίρι και βρίσκει τον λιάπη σωριάζοντάς τον κάτω. Ένας άλλος βλέποντας την τόλμη της κοπέλας όρμησε κατά πάνω της. Η Λένω τον χτύπησε με τα χέρια της και του έσφιξε τον λαιμό για να το πνίξει.

Πάλεψε μ' όλη της την δύναμη. Του έμπηξε τα νύχια της στα μάτια και στο σώμα.

Τέλος τον έσπρωξε στα αφρισμένα νερά του Αχελώου και πέσαν μαζί μέσα κάνοντας πάταγο. Συνέχισε να μάχεται σαν πραγματική λέαινα. Αυτό ήταν δεν ξαναείδε κανείς πια ζωντανή την γενναία Σουλιώτισσα, την Λένω την κόρη του Νότη Μπότσαρη μα ούτε και τον λιάπη. Από τότε εκείνο το σημείο της όχθης λέγεται «το πήδημα της Καπετάνισσας». Από όλο αυτόν τον χαμό έμειναν όρθιοι μόνο 80 από τους 1.400 Σουλιώτες και άλλους Έλληνες που είχαν συγκεντρωθεί εκεί. Όλοι οι υπόλοιποι ή σκοτώθηκαν ή αιχμαλωτίστηκαν. Για την αυτοθυσία της Λένως γράφτηκαν μετά πολλά δημοτικά τραγούδια, για να θυμίζουν πως μόνη μια κοπέλα 20 χρονών τα έβαλε με την τουρκιά και την «νίκησε». Αυτό είναι το δημοτικό τραγούδι της Λένως Μπότσαρη.

Όλαις οι καπετάνισσαις από το Κακοσούλι
όλαις την Άρτα πέρασαν, 'ς τα Γιάννινα τοις πάνε,
σκλαβώθηκαν οι αρφαναίς, σκλαβώθηκαν οι μαύραις,
κ' η Λένω δεν επέρασε, δεν την επήραν σκλάβα.
Μόν πήρε δίπλα τα βουνά, δίπλα τα κορφοβούνια,
σέρνει τουφέκι σισανέ κ' εγγλέζικα κουμπούρια,
έχει και 'ς τη μεσούλα της σπαθί μαλαματένιο.
Πέντε Τούρκοι την κυνηγούν, πέντε τζοχανταραίοι.
Τούρκοι, για μην παιδεύεστε, μην έρχεστε σιμά μου,
σέρνω φουσέκια 'ς την ποδιά και βόλια 'ς τοις μπαλάσκαϊς
-Κόρη, για ρηξε τάρματα, γλύτωσε τη ζωή σου.
-Τι λέτε, μωρ' παλιότουρκοι και σεις παλιοζαγάρια;
Εγώ είμαι η Λένω Μπότσαρη, η αδελφή του Γιάννη,
και ζωντανή δεν πιάνουμαι εις των Τουρκών τα χέρια".

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

Η βιογραφία του

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης γεννήθηκε το 1782. Υπάρχουν 2 εκδοχές. Η πρώτη υποστηρίζει ότι γεννήθηκε σε μια σπηλιά δίπλα στη μονή Αγ. Γεωργίου στο Μαυρομάτι Καρδίτσας. Η δεύτερη αναφέρει ότι γεννήθηκε σε μοναστήρι στη Σκουληκαριά Άρτας. Η μητέρα του καταγόταν από το χωριό Σκουληκαριά Άρτας της οικογενείας Ντιμίσκη και ήταν αδελφή του κλέφτη Κώστα Ντιμίσκη και εξαδέλφη του αρματολού Κώστα Μπακόλα. Αφού πέθανε ο πρώτος της άνδρας, μετακόμισε στο μοναστήρι στο Μαυρομάτι όπου έγινε καντηλανάφτισσα. Εκεί γνωρίστηκε με τον αρματολό Δημήτρη

Καραϊσκό όπου έμεινε έγκυος. Χωρίστηκε μικρός από τη μητέρα του αφού δεν μπορούσε να τον θρέψει. Μεγαλώνοντας σε δύσκολες συνθήκες με πολλές στερήσεις, όταν έγινε 15 χρόνων έφτιαξε δικό του κλέφτικο σώμα με παιδιά της ηλικίας του και άρχισε τις κλεψιές στις γύρω περιοχές αλλά κυρίως στους Τούρκους. Με τα χρόνια καταφέρνει να αποκτήσει εμπειρία σε διάφορα κλέφτικα σώματα. Συλλαμβάνεται από τον Αλή πασά δεν εκτελείται όμως γιατί ο Αλής εκτίμησε την ευστροφία και εξυπνάδα του. Μένει για λίγο στη φυλακή και μετά ο Αλής τον τοποθετεί στην προσωπική του φρουρά. Εκεί εκπαιδεύτηκε στα όπλα και στον πόλεμο. Σύντομα όμως εγκαταλείπει τον Αλή και το 1802 σε ηλικία 23 ετών κατατάσσεται στο σώμα του Κατσαντώνη. Περνούν τα χρόνια, παντρεύεται και κάνει οικογένεια. Έτσι το 1821 λαμβάνει μέρος σε συμπλοκή με το Τούρκικο τμήμα του Ισμαήλ-Πάσα-Πλιάσα στην οποία και πληγώθηκε. Το 1822 πολέμησε στον Αγ. Βλάση νίκησε με απώλειες των Τούρκων 800 ανδρών. Από τις κακουχίες προσβλήθηκε από φυματίωση όπου και ταλαιπωρήθηκε στον υπόλοιπο χρόνο της ζωής του. Το ήθος και ο χαρακτήρας του αποδεικνύονται από 2 επεισόδια που είχε με τον πόλεμο με τους Τούρκους. Στο πρώτο που κατάφερε να εντυπωσιάσει τον Κιουταχή στην Γαλλική ναυαρχίδα τον Αύγουστο του 1826 μετά την μάχη του Χαϊδαρίου και με παρουσία του Ναύαρχου Δεριγνί, στην οποία αντιμετώπισε με υψηλό φρόνημα πολιτικού και με διπλωματικό τρόπο τις προτάσεις του Τούρκου αρχιστράτηγου ο οποίος τον θαύμασε για το θάρρος του και το δεύτερο επεισόδιο που έγινε τον Φεβρουάριο του 1827 όταν διέλευσε τον στρατό του, μέσα από το τούρκικο στρατόπεδο τη νύχτα χωρίς απώλειες και πήγε και ενίσχυσε το Δίστομο που πολιορκούνταν. Μετά από αυτό οι Τούρκοι έλυσαν την πολιορκία και έφυγαν πανικόβλητοι αφήνοντας όλες τους τις αποσκευές τους.

Η δράση του

Μόλις ξέσπασε η Επανάσταση ο Γώγος Μπακόλας και ο Καραϊσκάκης έκαψαν τον οχυρό πύργο του χωριού Καλύβια του Μάλιου (επαρχία Ραδοβυζίου). Τα Άγραφα και το αρματολίκι αυτών

στα τελευταία χρόνια πριν την Επανάσταση, τα κατείχαν οι απόγονοι του περίφημου Γιάννη Μπουκουβάλα (που πέθανε το 1872). Ο Καραϊσκάκης από νεαρή ηλικία φιλοδοξούσε να γίνει κάποια μέρα καπετάνιος των Αγράφων και το κατόρθωσε πράγματι το 1821 βοηθούμενος και από τον Γιαννάκη Ράγκο και τους περί αυτόν Βαλτινούς, αναγνωρισμένος ακόμη και από τις οθωμανικές αρχές της Λάρισας.

Κάτοχος πλέον των Αγράφων, στην αρχή απέφυγε να προσβάλει τους Τούρκους, υποκρινόμενος υποταγή στον Σουλτάνο προκειμένου να αποφύγει επιδρομές Τούρκων στη περιοχή του. Το 1822 ήλθε σε έντονες προστριβές με τον Γιαννάκη Ράγκο που αξίωσε και αυτός την αρχηγία των Αγράφων. Με την εισβολή των Τούρκων στη Στερεά Ελλάδα (Νοέμβριος 1822) ο Καραϊσκάκης ειδοποίησε από τα Άγραφα τον γέροντα Πανουργιά «ότι διαπραγματεύθηκε προσωρινά με τους Τούρκους να αρχηγέψει στα Άγραφα και έτσι αυτοί να μην έλθουν» ενώ «τα "δικαιώματα" θα τα έστελνε ο ίδιος σ' εκείνους». Έτσι ενωμένοι ο Καραϊσκάκης με τους Στορνάρη και Γρηγόρη Λιακατά, προέβησαν σε συμφωνία με τον Βαλή της Ρούμελης Χουρσίτ Πασά, κερδίζοντας χρόνο και περιμένοντας τα αποτελέσματα των εκστρατειών του κατά του Μεσολογγίου, κατά της Ανατολικής Ελλάδας καθώς και της εκστρατείας του Δράμαλη.

Τον Ιανουάριο του 1821 πήρε μέρος στη σύσκεψη της Λευκάδας, όπου είχαν συγκεντρωθεί σημαντικοί οπλαρχηγοί (Ανδρούτσος, Βαρνακιώτης, Μακρής, Στορνάρης, Πανουργιάς κ.α.) για να συζητήσουν τον τρόπο προετοιμασίας της εξέγερσης στη Στερεά Ελλάδα. Με την έναρξη του Αγώνα, ο Καραϊσκάκης προσπάθησε να εξεγείρει τη Βόνιτσα, δεν κατόρθωσε όμως να πείσει τους ντόπιους καπετάνιους, που πίστευαν ότι η επανάσταση ήταν πρόωρη και γι' αυτό καταδικασμένη σε αποτυχία. Στη συνέχεια κατευθύνθηκε στα χωριά των Τζουμέρκων και ύψωσε τη σημαία του αγώνα και από εκεί στο Κομπότι, όπου είχε στρατοπεδεύσει ο Τουρκικός στρατός της Ηπείρου μετά την αναχαιτισή του από τους Έλληνες στα στενά του μακρυνόρους. Στο Κομπότι ο Καραϊσκάκης πληγώθηκε και αναγκάστηκε να αποσυρθεί στο Λουτράκι του Αμβρακικού για να επουλωθούν τα τραύματά του, και έτσι για αρκετούς μήνες δεν πήρε μέρος σε επιχειρήσεις

Περνώντας απ' τα Μοναστήρια των Βοιωτών Αγίων, του Οσίου

Σεραφίμ του Δομβοΐτου και του Οσίου Λουκά, μαζί με την οργάνωση της άμυνάς τους αντλούσε και ο ίδιος δύναμη, επικαλούμενος με θερμή ψυχή τη βοήθειά τους. Οχυρώθηκε στο Δίστομο απ' όπου οι Τούρκοι δεν κατόρθωσαν να τον διώξουν. Τα κατορθώματα του έδωσαν θάρρος στους Έλληνες και αναπτέρωσαν την επανάσταση στη Στερεά, που κινδύνευε να εκφυλιστεί.

Η ελληνική κυβέρνηση τότε του έδωσε εντολή να απελευθερώσει με κάθε προσπάθεια την Αθήνα. Με την εντολή αυτή κατέβηκε και στρατοπέδευσε στο Κερατσίνι, έξω από τον Πειραιά, και εκεί άρχισε να καταστρώνει το πολεμικό του σχέδιο. Στην κρίσιμη στιγμή αναμίχθηκαν στην οι στρατιωτικοί Κόχραν και Τσορτζ, οι οποίοι επέμειναν για επίθεση κατά μέτωπο, ενώ ο ίδιος ήθελε να εφαρμόσει σχέδιο αποκλεισμού των Τούρκων, μέχρι να παραδοθούν και η γνώμη τους επικράτησε.

Στις 23 Απριλίου παραμονή της επίθεσης, άρρωστος βαριά, πληγώθηκε θανάσιμα σε μια συμπλοκή των στρατιωτών του, από αδέσποτη σφαίρα. Η επίθεση κατά του Κιουταχί έγινε στις 24 Απριλίου, σύμφωνα με το σχέδιο του Κόχραν και Τσορτζ, αλλά είχε οικτρή αποτυχία και το στρατόπεδο των Ελλήνων διαλύθηκε. Με το θάνατό του η ελληνική επανάσταση έχασε έναν από τους μεγαλύτερους και ηρωικότερους στρατηγούς της.

Ο θάνατος του

Στις 22 Απριλίου 1827 έγινε μια μικροσυμπλοκή μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων στην περιοχή του σημερινού Νέου Φαλήρου και ο Καραϊσκάκης που ήταν άρρωστος άσχημα, βγήκε από τη σκηνή του να την σταματήσει, γιατί ήταν απρογραμματίστη.

Μια σφαίρα όμως που κανείς δεν έμαθε ποτέ από που προερχόταν, τον χτύπησε θανάσιμα και πέθανε την επόμενη 23 Απριλίου ημέρα της ονομαστικής του γιορτής.

Ο θάνατος του "Αχιλλέα της Ρωμιοσύνης", όπως χαρακτήρισε τον Καραϊσκάκη ο μεγάλος μας ποιητής Κωστής Παλαμάς, είχε συγκλονιστική απήχηση και βύθισε στο πένθος όλους τους Έλληνες. Ιδιαίτερα το στράτευμα, δίχως τον αρχηγό του αλλά και χωρίς ηθικό, αναγκασμένο να υπακούει στον Άγγλο ναύαρχο Κόχραν μια μέρα αργότερα έπαθε πανωλεθρία στο Φάληρο και ολοκληρώθηκε έτσι η συμφορά μετά το χαμό του Καραϊσκάκη.

ΓΩΓΟΣ ΜΠΑΚΟΛΑΣ

Ο Γώγος Μπακόλας γεννήθηκε το 1751 στη Σκουληκαριά της Άρτας. Ήταν μια αμφιλεγόμενη μορφή του αγώνα του '21.

Έδρασε τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα. Αργότερα, γύρισε στην Σκουληκαριά Άρτας. Αρρώστησε και από την στεναχώρια του απεβίωσε ένα χρόνο μετά στις 30 Σεπτεμβρίου του 1823.

Ο Γώγος Μπακόλας έδρασε κυρίως στον νομό Άρτας. Συγκεκριμένα στο Ραδοβύζι, στον Βάλτο, στο Βουλγαρέλι, στο Πέτα, στην Πλάκα Τζουμέρκων, στον Σταύρο Θεοδωριανών, στο Μακρύνορος και στο Σούλι. Αλλά και στην Πελοπόννησο και στην Δυτική Στερεά Ελλάδα. Η είσοδος του Γώγου Μπακόλα στην επανάσταση ισχυροποίησε κατά πολύ την θέση των Έλλήνων στην Δυτική Στερεά, γιατί ήταν ένας από τους πλέον έμπειρους, ικανούς και ευρύτερα αποδεκτούς στρατιωτικούς ηγέτες. Η ικανότητά του εκδηλώθηκε τον Ιούλιο του 1821 όταν κατόρθωσε να αποκρούσει και να αποθήσει σώμα 4.000 περίπου Τουρκαλβανών υπό του Ισμαήλ Πλιάσσα, Μπεκήρ, Τζογαδόρο, Αχμέτ πασά και Χασάν μπέη.

Η δράση του

Ο Γ. Μπακόλας ήταν κλεφταρματολός του Ραδοβυζίου και του Βάλτου για πολλά χρόνια υπό τον Γιαννάκη Κοντογιάννη, ορίζεται αρματολός Ραδοβυζίου και Τζουμέρκων επίσημα από το 1805. Μαθαίνει από τους πρώτους τα μυστικά της Φιλικής Εταιρίας και την άνοιξη του '21 πρωτοστατεί στην επανάσταση της περιοχής, που ξεκίνησε το Μάη με τη συγκέντρωση των οπλαρχηγών της Άρτας και του Βάλτου στο Βουργαρέλι. Διευθύνει με μαεστρία τα ένοπλα σώματα και πρωτοστατεί στις μάχες του Μακρυνόρους, του Πέτα, της Πλάκας των Τζουμέρκων και ιδιαίτερα του Σταυρού Θεοδωριανών. Ανακόπτει την προσπάθεια εισβολής των Τούρκων στη δυτική Ελλάδα και η επανάσταση εδραιώνεται σε Δυτική Στερεά και Πελοπόννησο.

Τον Φεβρουάριο του 1822 η γερουσία Δυτικής Ελλάδας τον ονομάζει χιλιάρχο. Τον Ιούνιο του 1822 γίνεται η εκστρατεία του Μαυροκορδάτου προς την Ήπειρο για βοήθεια του Σουλίου και κατάληψη της Άρτας... Αντιμέτωπος τον Χουρσίτ Πασά με επιτυχία στο Μακρυνόρος (Ιούλ.1821)προκειμένου ο τουρκικός στρατός να μη προχωρήσει στη Δυτική Ελλάδα.

Τα κατορθώματά του

Ένα χρόνο όμως αργότερα πήρε μέρος στη Μάχη του Πέτα και κατηγορήθηκε αργότερα ως υπαίτιος της ήττας, γιατί άφησε αφύλακτο ένα λόφο από όπου πέρασαν οι Τούρκοι. Είχε τότε δημιουργηθεί η γνώμη ότι υπεύθυνος για την καταστροφή ήταν ο παλαιός αρματολός του Ραδοβιζίου Γώγος που διευκόλυνε, δήθεν, τους Τούρκους να περάσουν προς την κορυφή του λόφου. Την άποψη αυτή συμμερίστηκαν μερικοί από τους ιστοριογράφους του Αγώνος. Ο Τρικούπης δεν φαίνεται να πιστεύει ότι ο Μπακόλας υπήρξε προδότης στη μάχη του Πέτα και επισημαίνει το γεγονός ότι μετά τον αιφνιδιασμό που υπέστη πολέμησε σκληρά με τους άνδρες του εναντίον των Τούρκων.

Οπωσδήποτε ο Μπακόλας, όταν μετά την καταστροφή πληροφορήθηκε τις κατηγορίες που κυκλοφορούσαν εναντίον του, συναντήθηκε με τον Μαυροκορδάτο, ο οποίος, όπως φαίνεται και από το απόσπασμα της επιστολής του που παραθέσαμε, τον θεώρησε αθώο. Αδυνατώντας όμως ο Γώγος να μείνει σε ένα κόσμο που τον περιφρονούσε και τον μείωνε, απομονώθηκε για ένα διάστημα από τους άλλους και τελικά έλαβε τη δραματική απόφαση -ανεξήγητη και οπωσδήποτε κατακριτέα- να συμβιβασθεί με τους Τούρκους και να τους υπηρετήσει ως το τέλος της ζωής του. Αυτή του η ενέργεια ενίσχυσε την εντύπωση που είχε δημιουργηθεί την ημέρα της μάχης.

Αλλά η συντριβή των φιλελλήνων και των Ελλήνων στο Πέτα υπήρξε συνέπεια σειράς παραλείψεων και αμελειών. Η αναμφισβήτητη γενναιότητα των φιλελλήνων δεν ήταν αρκετή για τις συνθήκες του πολέμου, όπως είχαν διαμορφωθεί στο Πέτα. Η έλλειψη συντονισμού των επιχειρήσεων ήταν επίσης σοβαρός λόγος της ήττας.

Η μάχη του Πέτα

Ο Γώγος Μπακόλας ήδη από τον Ιούλιο του 1821 είχε κατακτήσει το χωριό Πέτα, που το κράτησε για ένα περίπου χρόνο, δίχως να μπορέσουν να το αλώσουν οι Οθωμανοί παράλλες τις αλλεπάλληλες επιθέσεις τους.

Τον Ιούλιο του 1822 έλαβε χώρα η καταστροφική για τα ελληνικά όπλα μάχη του Πέτα, που την διεύθυνε ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος. Ο τελευταίος θέλοντας να αποσείσει από πάνω του την ευθύνη της ήττας, την μετέφερε στον Μπακόλα, κατηγορώντας τον για την διέλευση 80 περίπου Αλβανών πίσω από τον όγκο των ελληνικών τμημάτων.

Τα λόγια του Μακρυγιάννη

Όλοι οι αρχηγοί, οπούταν εκείνη την ημέρα εκεί, και οι στρατιώτες κάμαν τα χρέη τους. Λαμπρύνεται και δοξάζεται ο μακαρίτης Γώγος. Χάριτες του χρωστάγει η πατρίς' ως λιοντάρι πολεμούσε και ως

φιλόσοφος οδηγούσε. Και ανάστησε την πατρίδα εκείνη την ημέρα."(Δεν εννοεί βέβαια τη μάχη του Πέτα).

Και αλλού : "Αφού ο Γώγος σύναξε τους νυκοκυραίγους και μίλησε και ακολούθησαν την εργασίαν του ο καθείς, έγραψε και εις το Σούλι, οπούταν του Αλήπασσα ασκέρια, Αρβανίτες, σύμφωνα με του Σουλιώτες και λέγαμεν όλοι ότι δουλεύομεν να βγάλωμεν τον δίκαιον Αλήπασσα (και αν έβγαινε αυτός ο σκύλος, ήμαστε χαμένοι, ότι όλη την Εταιρίαν μας την ήξερε, ότι την πρόδωσε ένας Εφτανήσιος), τόδειξε όλα τα έγγραφα και όρκον, κι αυτός τάστειλε του ίδιου Σουλτάνου και του έλεγε να τον συγχωρέση, ότι θα κιντυνέψη το βασίλειόν του, και αυτός να διαλύση όλα αυτά, να δώση νιζάμι.

Αφού έγραψε ο Γώγος 'σ το Σούλι, ήρθε ο Αγο Βάσιαρης, ο αρχιστράτηγος του Αλήπασσα, πολλά φρόνιμος και γενναίος, ήρθε με πολλούς αξιωματικούς, και Σουλιώτες ο Νότη Μπότζαρης, Νάση Φωτομάρας, Μάρκο Μπότζαρης και άλλοι αξιωματικοί. Του Μάρκου τον πατέρα τον είχε σκοτώση ο Γώγος εις την Αρτα- τον έβαλε ο Αλήπασσας- και είχαν όχτρια με τον Γώγον.

Οταν ήρθε εις το Πέτα φιλήθηκαν με τον Γώγον αυτός και ο Νότης και είπαν "'Ο,τι είχε γίνη τότε και σκότωσες τον άνθρωπό μας, σ' έβαλε ο τύραγνος.Αυτά τώρα αλησμονήθηκαν και εις το εξής είμαστε φίλοι και αδελφοί. Και να τηράζωμεν το έργον τούτο".

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✓ Παγκόσμιο βιογραφικό λεξικό - Εκδοτική Αθηνών – 6ος Τόμος – Σελ. 304
- ✓ Παγκόσμιο βιογραφικό λεξικό – Εκδοτική Αθηνών – ος Τόμος – Σελ.
- ✓ Βικιπαίδεια

Ερωτηματολόγιο Γ' Γυμνασίου στο μάθημα Project

ΘΕΜΑ:Οι ηρωικές μορφές της περιοχής μας!
(ΓΩΓΟΣ ΜΠΑΚΟΛΑΣ, ΛΕΝΩ ΜΠΟΤΣΑΡΗ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:

1. Δώστε το φύλο:

- A) Αγόρι
B) Κορίτσι

2.Δώστε την βαθμίδα εκπαίδευσης

- A)Γυμνάσιο
B)Λύκειο
Γ)Πανεπιστήμιο

3.Ποιές από τις παρακάτω μορφές γνωρίζετε;

- A)Γεώργιος Καραϊσκάκης
B)Λένω Μπότσαρη
Γ)Γώγος Μπακόλας
Δ)Κανένα

4. Γνωρίζετε άλλες ηρωικές μορφές του τόπου μας;

- A) Ναι
B) Όχι

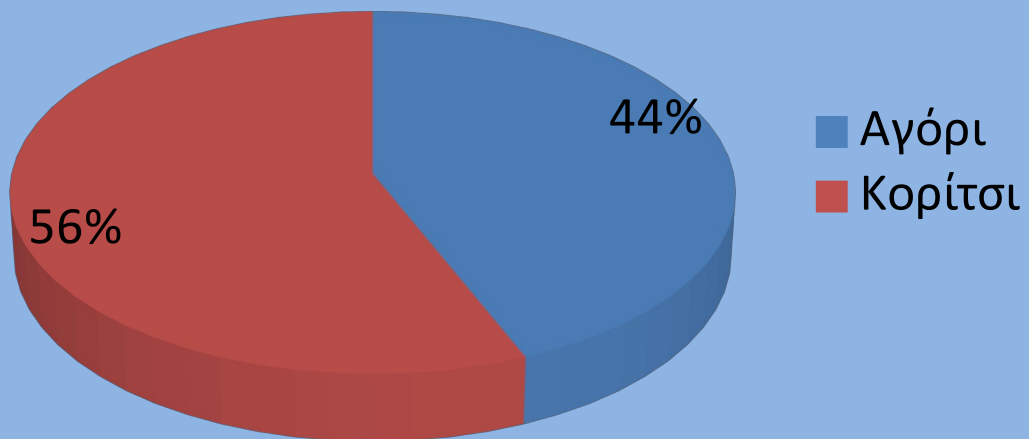
5. Αν ναι ποιές είναι αυτές;

.....
.....
.....

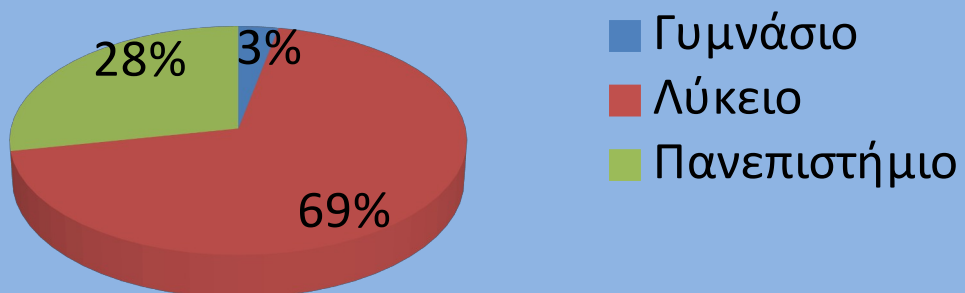
6.Θα σας ενδιέφερε να γνωρίσετε την ιστορία του τόπου μας και τους πρωταγωνιστές της;

- A)Ναι
B)Όχι

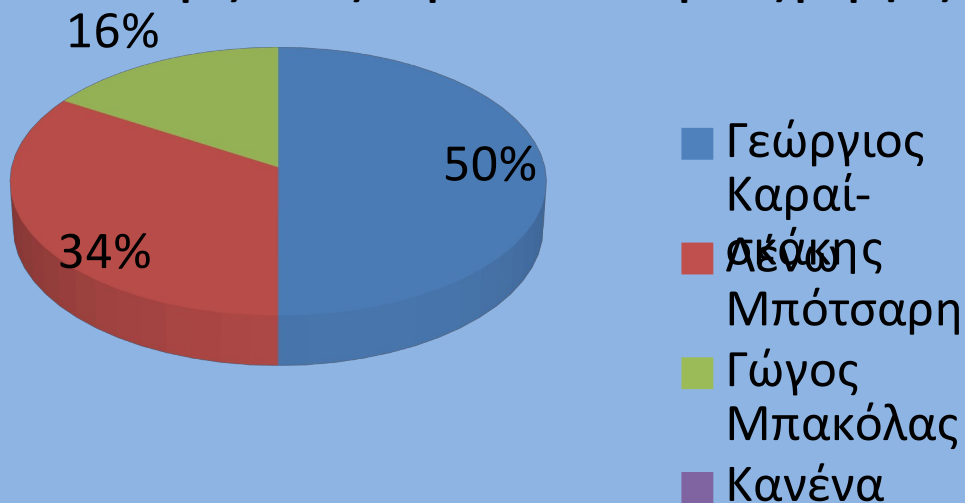
Φύλο

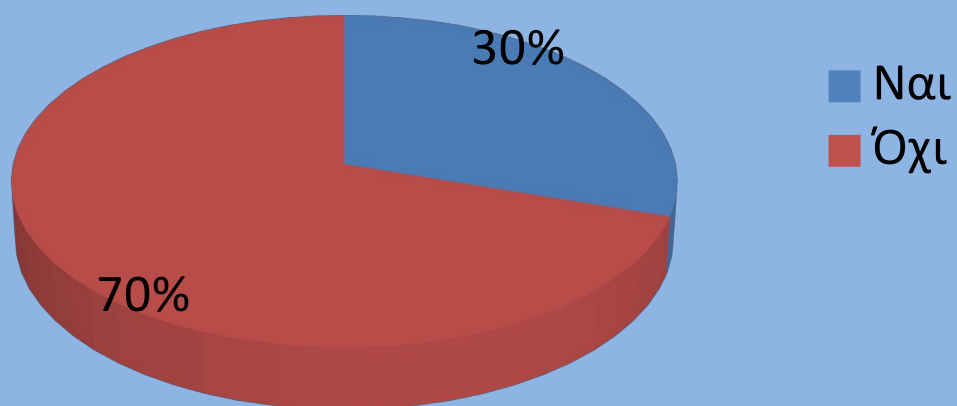
Βαθμίδα Εκπαίδευσης

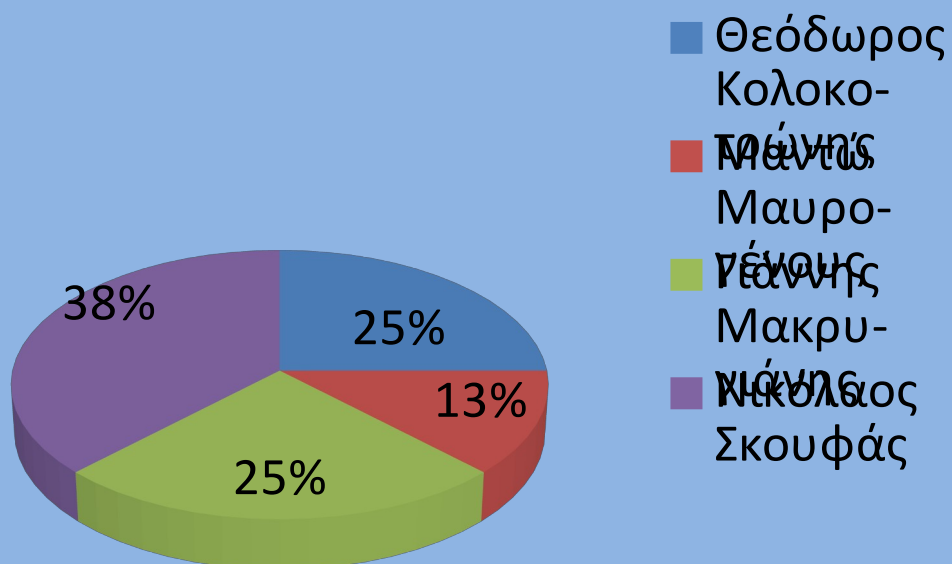
Γνωρίζετε τις παρακάτω ιστορικές μορφές

Γνωρίζετε άλλες ιστορικές μορφές του τόπου μας

Ιστορικές μορφές που γνωρίζουμε

Θα σας ενδιέφερε να γνωρίσετε την ιστορία του τόπου μας;

